

РЕШЕНИЕ

№ 3706

гр. Варна, 29.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 51 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **Антония Светлинова**

при участието на секретаря **Дияна Димитрова**
като разгледа докладваното от **Антония Светлинова** Гражданско дело № 20223110101469 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава XIII от ГПК.

Образувано е по **предявен от „ЗАД "ОЗК – 3" АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, *******, срещу **Д. Я. Д. с ЕГН *****, Ц. Д. Я. с ЕГН ******* и **С. Б. Д. с ЕГН *******, тримата с адрес: гр. Варна, ж.к. *******, ап. 40, **конститутивен иск с правно основание чл. 135, ал. 1 ЗЗД** за прогласяване за относително недействителен спрямо ищеца на **договор за дарение от 16.01.2020 г., обективиран в нотариален акт за дарение на недвижим имот № 6, том I, рег. № 745, дело 745 от 2020 г.** на нотариус **Роза Кожухарова** с рег. № 212 на НК, сключен между съпрузите **Д. Я. Д. и С. Б. Д.**, от една страна, и сина им **Ц. Д. Я.**, от друга страна, **по отношение на дарената ¼ ид.ч. от поземлен имот с идентификатор № ***** по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК, последно изменение на КК и КР, засягащо имота, от 18.12.2020 г., находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, ул. „Тихомир“ № 34, с площ 109 кв.м, трайно предназначение на територията: урбанизирана, начин на трайно ползване: ниско застрояване (до 10 м), при съседи: *****, *****

В **исковата молба** ищецът твърди, че с влязла в сила присъда № 28/03.06.2020 г. по НОХД № 265/2020 г. на ВОС подсъдимият **Д. Я. Д.** (сега ответник) е признат за виновен за това, че на 12.12.2019 г., в с. Тополи, обл. Варна, при управление на МПС „Фолксваген Транспортер“ с рег. № *******, е нарушил правилата за движение по пътищата, вследствие на което по непредпазливост е причинил смъртта на КЦВ, като извършил деянието в пияно състояние (с концентрация на алкохол над 1,2 промила) – престъпление по чл. 343, ал. 3, пр. 1, б“б“, пр. 1, във вр. чл. 342, ал. 1 НК във вр. чл. 21, ал. 1 и чл. 15, ал. 1 ЗДвП. Поддържа, че по силата на застрахователна полица №

BG/23/119002846120/08.10.2019 г. той е бил застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за управляването от ответника МПС към момента на ПТП, поради което наследниците на починалия водач – преживяла съпруга А.Х.В. и двама сина Х.К.В. и Ц.К.В., предявили срещу него осъдителни иски за заплащане на застрахователни обезщетения за неимуществени вреди, ведно със законна лихва. Сочил, че по исковете били образувани следните дела, по които виновният водач Д. Я. Д. бил привлечен като трето лице помагач на „ЗАД ОЗК- 3“ АД, всички приключили с одобрени съдебни спогодби за следните суми, платени от ищеца в полза на увредените лица на следните дати, а именно:

- т.д. № 1258/2020 г. по описа на ВОС, приключило със съдебна спогодба, обективизирана в протокол № 82/12.03.2021 г., по силата на която „ЗАД ОЗК- 3“ АД се задължава да заплати на А.Х.В. сумата от 100 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законна лихва в размер на 12889,92 лв., която сума в общ размер на 112889,92 лв. е платена на 26.03.2021 г.;

- т.д. № 1261/2020 г. по описа на ВОС, приключило със съдебна спогодба, обективизирана в протокол № 74/08.03.2021 г., по силата на която „ЗАД ОЗК- 3“ АД се задължава да заплати на Х.К.В. сумата от 100 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законна лихва в размер на 12584,34 лв., която сума в общ размер на 112584,34 лв. е платена на 15.03.2021 г., както и

- т.д. № 1262/2020 г. по описа на ВОС, приключило със съдебна спогодба, обективизирана в протокол № 105/30.03.2021 г., по силата на която „ЗАД ОЗК- 3“ АД се задължава да заплати на Ц.К.В. сумата от 100 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законна лихва в размер на 12584,34 лв., която сума в общ размер на 112584,34 лв. е платена на 09.04.2021 г.

Ищецът поддържа, че на основание чл. 500, ал. 1, т. 1 КЗ за така платените обезщетения в общ размер на 338 058,60 лв. в негова полза е възникнало регресно вземане спрямо виновния водач – ответника Д. Д., който при настъпването на ПТП е управлявал моторното превозно средство под въздействие на алкохол с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма. Счита, че вземането му е възникнало към датата на ПТП – 12.12.2019 г., но същото е станало изискуемо след изплащане на обезщетенията на посочените дати.

Твърди, че след възникване на това негово вземане, на 16.01.2020 г. между длъжника Д. Д. и съпругата му С. Д., от една страна, и техния син Ц. Я., от друга страна, е сключен договор за дарение, по силата на който съпрузите са прехвърлили в полза на сина им собствената си $\frac{1}{2}$ ид.ч. от описания недвижим имот, придобит в режим на СИО, чрез покупка по време на брака. Поддържа, че тази безвъзмездна разпоредителна сделка е увреждаща за него по смисъла на чл. 135 ЗЗД, доколкото намалява възможностите му да се удовлетвори от имуществото на неговия длъжник - ответника Д. Д.. Счита, че знание за увреждането у последния е налице, доколкото патримониумът му е променен чрез негов акт, а знанието на останалите ответници е ирелевантно, с оглед безвъзмездния характер на сделката, като отделно се и предполага съобразно презумпцията на чл. 135, ал. 2 ЗЗД.

По изложените съображения по същество моли за уважаване на предявения иск и претендира разноски по делото.

В срока по чл. 131 ГПК ответниците Д. Я. Д., Ц. Д. Я. и С. Б. Д. **депозират отговор на исковата молба**, в който излагат становище за неоснователност на предявения иск. Поддържат, че към датата на сключване на процесния договор за дарение на 16.01.2020 г. ищецът не е имал вземане спрямо ответника Д. Я. Д., респ. не е възникнало и правото му на иск по чл. 135 ЗЗД, което има вторичен характер. Поддържат още, че при извършването на сделката не са знаели за увреждането на ищеца, понеже присъдата на ответника Д. Д. е постановена след това – на 03.06.2020 г.

По изложените аргументи считат, че не са осъществени елементите от фактическия състав на чл. 135, ал. 1 ЗЗД, и по същество молят за отхвърляне на иска.

В **открито съдебно заседание** ищецът не изпраща представител. Предварително депозира писмена молба, с която поддържа иска и представя списък на разноски по чл. 80 ГПК.

Ответниците се представляват от общия им процесуален представител адв. Иванина Влахова, която поддържа отговора и обективизираното в него искане. Отделно допълва, че ответниците Д. и С. Д.и вече са разведени и не поддържат никакви отношения помежду си.

След като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

От представената застрахователна полица № BG/23/119002846120 от 08.10.2019 г. (л. 7) се установява, че между ищеца ЗАД „ОЗК-З“ АД и собственика на лек автомобил „Фолксваген Транспортер“ с рег. № *** е сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със срок на застрахователно покритие от 09.10.2019 г. до 08.10.2020 г.

От приложената влязла в сила на 19.06.2020 г. присъда, постановена по НОХД № 265/2020 г. по описа на ВОС (л. 8 и сл.), се изяснява, че подсъдимият Д. Я. Д. (сега ответник) е признат за виновен за това, че на 12.12.2019 г. в с. Тополи, обл. Варна, в пияно състояние, при управление на лек автомобил „Фолксваген Транспортер“ с рег. № *** е нарушил правилата за движение на чл. 21, ал. 1 от ЗДвП и чл. 15, ал. 1 ЗДвП и по непредпазливост е причинил смъртта на КЦВ, роден на 07.04.1962 г., поради което на основание чл. 343, ал. 3, пр.1, б.„б“, пр.1 във вр. чл. 342, ал. 1 от НК и чл. 58а, ал. 1 във вр. чл. 54 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от осем години, както и наказание лишаване от право да управлява МПС за срок от десет години, считано от влизане в сила на присъдата.

Видно от приложеното удостоверение за наследници изх. № 732/26.06.2020 г., издадено от Община Варна (л. 20), КЦВ е починал на 12.12.2019 г. и оставил за законни наследници преживяла съпруга А.Х.В. и двама синове – Ц.К.В. и Х.К.В..

От приложените съдебни протоколи (л. 21-41) се установява, че наследниците на починалото лице са завели срещу ЗАД „ОЗК-З“ АД, в качеството му на застраховател на виновния водач, осъдителни иски за

заплащане на застрахователни обезщетения за неимуществени вреди, всички приключили с одобрени съдебни спогодби, както следва:

- т.д. № 1258/2020 г. по описа на ВОС, приключило със съдебна спогодба, обективирана в протокол № 82/12.03.2021 г., по силата на която „ЗАД ОЗК- 3“ АД се задължава да заплати на А.Х.В. застрахователно обезщетение в размер на 100 000 лв., ведно със законна лихва в размер на 12889,92 лв.;

- т.д. № 1261/2020 г. по описа на ВОС, приключило със съдебна спогодба, обективирана в протокол № 74/08.03.2021 г., по силата на която „ЗАД ОЗК- 3“ АД се задължава да заплати на Х.К.В. застрахователно обезщетение в размер на 100 000 лв., ведно със законна лихва в размер на 12584,34 лв., както и

- т.д. № 1262/2020 г. по описа на ВОС, приключило със съдебна спогодба, обективирана в протокол № 105/30.03.2021 г., по силата на която „ЗАД ОЗК- 3“ АД се задължава да заплати на Ц.К.В. застрахователно обезщетение в размер на 100 000 лв., ведно със законна лихва в размер на 12584,34 лв.

От приобщените платежни нареждания (л. 27, л. 36 и л. 42) се изяснява, че ищцовото дружество е заплатило в полза на увредените лица уговорените в спогодбите главници и лихви на следните дати: на 26.03.2021 г. – сумата от 112889,92 лв. в полза на А.Х.В., на 15.03.2021 г. – сумата от 112584,34 лв. в полза на Х.К.В. и на 09.04.2021 г. – сумата от 112584,34 лв. в полза на Ц.К.В..

От приобщения договор № 1599/05.05.1999 г. (л. 46) се изяснява, че Държавата, като продавач, е прехвърлила в полза на С. Б. Д., като купувач, правото на собственост върху държавна земя, описана в АДС №№ 5328,6546/1964 г. и 2343/31.03.1999 г., а именно: ½ ид.ч. от дворно място, цялото с площ 110 кв.м, парцел XV-347 в кв. 35 по РП на 16-ти подрайон на гр. Варна, находящ се на ул. „Тихомир“ № 34, при посочени граници.

Видно от приложения нотариален акт за дарение на недвижим имот № 6, том I, рег. № 745, дело № 745 от 2020 г. по описа на нотариус Роза Кожухарова с рег. № 212 на НК (л. 43), на 16.01.2020 г. е сключен договор за дарение между С. Б. Д. и Д. Я. Д., от една страна като дарители, и сина им Ц. Д. Я., от друга страна като дарен, по силата на който родителите са дарили на сина си собствената си ½ ид.ч. от следния недвижим имот, придобит чрез покупка по време на брака им, а именно: поземлен имот с идентификатор № ***, номер по предходен план: 347, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, ул. „Тихомир“ № 34, целия с площ 110 кв.м по документ за собственост и 109 кв.м по скица, при граници по скица: ***, ***

От приобщеното удостоверение с рег. № АУ111552ВН от 10.11.2022 г., издадено от Община Варна (л. 141), се изяснява, че ответниците С. Б. Д. и Д. Я. Д. са сключили граждански брак на 12.04.1981 г., както и че бракът им е прекратен чрез развод със съдебно решение № 7469/17.02.2022 г. по гр.д. на Районен съд – Варна.

Не е спорно, а се потвърждава и от приложеното удостоверение за съпруг/а и родствени връзки с изх. № АУ087020ВН/01.09.2022 г. (л. 132) и удостоверение за семейно положение, съпруга и деца с изх. № АУ090649ВН/13.09.2022 г. (л. 137), двете издадени от Община Варна, че от брака си ответниците С. Б. Д. и Д. Я. Д. имат роден син - третият ответник Ц. Д. Я..

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Предявен е конститутивен иск с правно основание **чл. 135, ал. 1 от ЗЗД.**

Същият е **допустим**, доколкото са налице нормативно установените положителни процесуални предпоставки за възникване и надлежно упражняване на правото на иск и липсват процесуални пречки за това.

Посочената приложима законова разпоредба на чл. 135, ал. 1 от ЗЗД предвижда, че кредиторът може да иска да бъдат обявени за недействителни спрямо него действията, с които длъжникът го уврежда, ако длъжникът при извършването им е знаел за увреждането. Когато действието е възмездно, лицето, с което длъжникът е договарял, трябва също да е знаело за увреждането.

Следователно **основателността** на иска е обусловена от кумулативното наличие на следните материалноправни предпоставки, а именно: 1.) възникнало преди оспорената сделка неудовлетворено вземане (парично или непарично) на ищеца, 2.) извършени от длъжника увреждащи действия, както и 3.) наличие на знание за увреждащия характер на действията у длъжника, а ако действията са възмездни - и у третото лице, с което той е договарял.

От обсъдената по-горе застрахователна полица се доказва, че между ищеца „ЗАД „ОЗК – 3” АД и собственика на лек автомобил „Фолксваген Транспортер“ с рег. № *** е било налице валидно възникнало застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със срок на застрахователно покритие от 09.10.2019 г. до 08.10.2020 г. По силата на договора ищецът е обезпечил деликтната отговорност по чл. 45 ЗЗД на собственика и водачите на посочения автомобил, причинили имуществени и неимуществени вреди на трети лица при управлението на моторното превозно средство в периода на покрит риск – арг. от чл. 477, ал. 1 и 2 КЗ.

Доказва се от събраните писмени доказателствени средства още, че на 12.12.2019 г., в периода на действие на застрахователния договор, е настъпило застрахователно събитие – ПТП, реализирано по вина на ответника Д. Я. Д., който при управлението на лек автомобил „Фолксваген Транспортер“ с рег. № *** в пияно състояние (при концентрация на алкохол в кръвта 2,39 промила) е допуснал нарушения на чл. 21, ал. 1 и чл. 15, ал. 1 от ЗДвП и е причинил виновно е причинил смъртта на едно лице - КЦВ. Деянието на ответника е установено с влязла в сила присъда по НОХД № 265/2020 г. по описа на ВОС, която на основание чл. 300 от ГПК се ползва със задължителна за гражданския съд сила относно авторството, противоположността и вината. Същата е задължителна и относно останалите елементи, които са част от обективната страна на състава на престъплението по чл. 343, ал. 3, предл. 1, б. „б“, предл. 1, вр. чл. 342, ал. 1 от НК, а именно: пияното състояние на дееца при извършване на деянието и престъпния резултат - настъпилата смърт на едно лице.

От обсъденото удостоверение за наследници, съдебни протоколи, обективиращи одобрени съдебни спогодби по т.д. № 1258/2020 г., т.д. № 1261/2020 г. и т.д. № 1262/2020 г., всички по описа на ВОС, и платежни нареждания от 15.03.2021 г., 26.03.2021 г. и 09.04.2021 г. се доказва, че е реализирана отговорността на ищцовото застрахователно дружество по чл.

493, ал. 1, т. 1 от КЗ за причинените от застрахования водач вреди при управлението на лек автомобил „Фолксваген Транспортер“ с рег. № *** , като дружеството е заплатило в полза на увредените от застрахователното събитие лица – трима наследници на починалия при ПТП, застрахователни обезщетения за неимуществени вреди и законна лихва върху тях в общ размер на 338 058,60 лв.

При това положение и доколкото при настъпването на ПТП ответникът Д. Я. Д. е извършил нарушенията по ЗДвП, като е управлявал моторното превозно средство под въздействие на алкохол с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма, на основание чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. първо от КЗ в полза на ищеца е възникнало регресното вземане срещу него за платените обезщетения и лихви в посочения размер на 338058,60 лв.

Това регресно вземане е възникнало към момента на деликта, тоест на 12.12.2019 г. Във връзка с посочения релевантен момент на възникване на вземането е налице и съдебна практика – напр. Решение № 192/14.08.2012г. по т.д. № 768/2010г. на ВКС, II т.о., Решение № 70/23.06.2011 г. по т.д. № 624/2010 г. на ВКС, I т.о., Решение № 75/23.06.2011 г. по т.д. № 643/2010 г. на ВКС, I т.о. и др. В същата се приема, че регресното право на застрахователя възниква тогава, когато той се освобождава от отговорност по застрахователния договор с делинквентна на основанията, изрично посочени в закона - умишъл, употреба на алкохол и пр., съответно то възниква спрямо застрахования от момента на деликта, тъй като наличието на тези основания законодателят свързва именно с този момент. Моментът на плащането на обезщетението на третото лице определя не възникването, а изискуемостта на регресното притезание.

Следователно ищецът се явява титуляр на валидно възникнало преди оспорената сделка парично вземане срещу ответника Д. Я. Д. и негов кредитор по смисъла на чл. 135, ал. 1 от ЗЗД, респ. притежава надлежна активна материалноправна легитимация за предявяване на павловия иск. За тази легитимация е достатъчно наличие на действително вземане, като не е необходимо същото да е изискуемо, ликвидно или предварително установено с влязло в сила съдебно решение (така – мотивите на т. 2 от Тълкувателно решение № 2/2017 г. на ОСГТК на ВКС).

Доказано е също и извършеното от длъжника Д. Я. Д. увреждащо действие, изразяващо се в сключването на 16.01.2020 г. на процесния договор за дарение с предмет $\frac{1}{2}$ ид.ч. от правото на собственост върху недвижим имот, придобит от Д. Д. и съпругата му С. Д. по време на техния брак, в режим на СИО. Увреждането като обективен факт следва от самия характер на сделката и транслативния ѝ ефект, тъй като чрез същата длъжникът се лишава от свое имущество, с което затруднява последващото удовлетворение на кредитора.

Налице е и знанието на длъжника за увреждащия характер на сделката, предвид нейния очуждителен ефект и обстоятелството, че същата е извършена на 16.01.2020 г., тоест след възникване на вземането на ищеца на 12.12.2019 г. В този смисъл – Решение № 93/28.07.2017 г. по т.д. № 638/2016 г. на ВКС, II т.о. и цитираните в него други решения на ВКС, според които длъжникът винаги знае за увреждането, когато разпоредителната сделка е извършена след възникване на кредиторското вземане. Затова и в случая е ирелевантно, че присъдата срещу Д. Д. е влязла в сила по-късно - на 03.06.2020 г., на което обстоятелство се позовава ответната страна. Още

повече, че в хода на наказателния процес по НОХД № 265/2020 г. по описа на ВОС, завършил с въпросната осъдителна присъда, подсъдимият Д. е направил самопризнание, с оглед на което е проведено съкратено съдебно следствие и наложеното му наказание е редуцирано и по реда на чл. 58а, ал. 1 от НК.

Оспорената дарствена разпоредителната сделка е безвъзмездна, поради което и по арг. за противното от разпоредбата на чл. 135, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД, не е необходимо третото лице, с което длъжникът е договарял, също да е знаел за увреждането.

От изложеното следва, че по делото са установени всички предпоставки, обуславящи успешното провеждане на предявения иск, и същият е основателен, съответно следва да бъде обявена относителната недействителност на договора за дарение спрямо ищеца.

Доколкото прехвърлената с този договор $\frac{1}{2}$ ид.ч. от недвижимия имот е притежавана в режим на СИО от ответниците Д. Я. Д. и С. Б. Д., а регресното вземане на ищеца е само срещу първия от тях, в съответствие със задължителните указания, дадени в т. 1 от Тълкувателно решение № 5/2013 г. на ОСГТК на ВКС, дарението следва да бъде обявено за относително недействително само за половината от прехвърленото имущество, тост за $\frac{1}{4}$ ид.ч. от имота. Именно в този смисъл е и заявеният петитум на предявения иск, поради което същият следва да бъде изцяло уважен.

По разноските:

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК, с оглед изхода на делото, направеното искане и представения списък по чл. 80 ГПК, в полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените по делото разноски в **общ размер на 545 лв.**, от които: 50 лв. за държавна такса, 15 лв. за 3 бр. съдебни удостоверения и 480 лв. с вкл. ДДС за адвокатско възнаграждение, доказателства за реалното заплащане на което са представени по делото – договор за правна защита и съдействие № 492/01.11.2022 г. и платежно нареждане от 07.11.2022 г.

Предвид изхода на делото, разноски на ответниците не се следват.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за относително недействителен по отношение на „ЗАД "ОЗК – 3" АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. София, ***, сключения между Д. Я. Д. с ЕГН ***** и С. Б. Д. с ЕГН *****, от една страна като дарители, и Ц. Д. Я. с ЕГН *****, от друга страна, като дарен, тримата с адрес: гр. Варна, ж.к. ***, ап. 40, договор за дарение от 16.01.2020 г., обективиран в нотариален акт за дарение на недвижим имот № 6, том I, рег. № 745, дело 745 от 2020 г. на нотариус Роза Кожухарова с рег. № 212 на НК, вписан в Служба по вписванията – Варна с вх. рег. № 719 от 16.01.2020 г., дв.вх.рег. № 727, акт № 57, том II, дело 277, по отношение на дарената $\frac{1}{4}$ ид.ч. от поземлен имот с идентификатор № *** по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК, последно изменение на КК и КР, засягащо имота, от 18.12.2020 г., находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, ул. „Тихомир“ № 34, с площ 109 кв.м, трайно предназначение на**

територията: урбанизирана, начин на трайно ползване: ниско застрояване (до 10 м), при съседни: ***, *** **на основание чл. 135, ал. 1 от ЗЗД.**

ОСЪЖДА Д. Я. Д. с ЕГН ***, С. Б. Д. с ЕГН ***** и Ц. Д. Я. с ЕГН *****, тримата с адрес: гр. Варна, ж.к. ***, ап. 40, да заплатят на „ЗАО „ОЗК – З”АО, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, ***, сумата от 545 лв. (петстотин четиридесет и пет лева) за сторените по делото разноси, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото решение да се връчи на страните, чрез процесуалните им представители, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____